

Баһар фәслиндә дүңјаја кәлән вә
баһарда да дүңјадан кочән бөјүк
инкилис мütәффәккири Вилјам
Шекспирин 435 јашы тамам олуp.

Tired with all these, for restful death I cry
As to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimm'd in jollity,
And purest faith unhappily forsworn,
And gilded honour shamefully misplac'd

Өлүм истәјирәм, дөзә билмирәм
Мән баха билмирәм бу пуч варлығы.
Нуру пәнчәсиндә богур гаранлығы,
Рәзаләт јетишир бәхтијарлығы.

Фәлсәфи мөвзуда јаздығы бу сонатада дөврүнүн ичтимаи бәлаларына,
һагсызлыларына дөзә билмәјиб, өлүм арзулајан Шекспир елә өз
әсәрләринин һәр бир дөвр үчүн сон дәрәчә актуаллығы илә өлмәздир.

William Shakespeare

The 435th anniversary (1564 – 1616) William Shakespeare

The Applause! Delight! The wonder of our stage!
Thou art a monument without a tomb,
And art alive still while thy book doth live,
And we have wits to read and praise to give.

(Ben Jonson)

W. Shakespeare was born in Spring and he died in Spring. Maybe this is the reason why his works remind us of everfresh Spring flowers.

Every new generation finds new and hitherto unperceived aspects of his works.

We know English Renaissance gave birth to many brilliant men. But W. Shakespeare outshines them all. He was "for all time" because he was very much of an age, of his own age.

What makes him the greatest of the great?

A great poet, an unsurpassed dramatist, and unrivalled psychologist, he was also a philosopher of the first magnitude.

In many of his views Shakespeare was far ahead of his time.

He didn't point out any definite means towards the achievement of his ideals, which were rather vague, he could give no concrete answers to the problems he put forth, but he was truly great inquirer, and his unparalleled penetration into life gives us an opportunity to answer his questions better than he could himself.

His works are truly immortal and will retain their immortality as long as the human race exists.

It is only natural that many great minds of the world admired Shakespeare and acknowledged his unsurpassed merit: among them were K. Marx, F. Engels, Goethe, Pushkin, Victor Hugo and many others.

The performance of Shakespeare's plays in the theater of Azerbaijan has a very interesting history.

For the first time in 1903, "Othello" translated by H. Vazirov, was performed in Shusha. Later, in 1910 this tragedy was staged in Baku by H. Arablinsky who was both the producer of the play and the player of the leading role.

We should admit that Shakespeare's dramaturgy played an important role in the stage of many famous Azerbaijani actors and actresses such as Sharifzadeh, A. Alakbarov, H. Gurbanova, B. Shakinskaya and many others.

Productions of Shakespeare, translations of Shakespeare as well as critical works on him are an indicator of the cultural level of all nations in the world.

**Khazar University
Teacher of the English
department:
Marufa Madatova**

"РУСЛАН" МӘЧБҮРӘН ЕНДИРИЛИБ

Мүдафиә назир Сәфәр Әбијевин сөзләринә кәрә, "Полјот" авиаширкәтинә мөхәсүс "Руслан" жүк тәјјарәси Бинә һава лиманына јаначаг доллурмаг мөгсәдилә енмәјиб. Назир дејиб ки, тәјјарә Азәрбајчан тәрәфинин чохајлы тәкдилләри нәтичәсиндә Бинәјә ениб. "Тәјјарә енмәјочәји һалда, онун вурулмасы да нәзәрдә тутулбмуш" - дејә С. Әбијев фикрини тамамлајыб.

"Руслан" һаггында әләвә мәлумат вермәјән назир "арашдырмалар кедир" - дејиб.

РУСИЈА БИЗӘ ДӘ СИЛАҢ ТӘКЛИФ ЕДИР

Һәјдәр Әлијев Азәрбајчанда рәсми сәфәрдә олан Москва мери Јури Лужковла көрүшүб. Президент әсас диггәти Русиянын Чәнуби Гафгазда јеритдији сijasәтә јөнәлиб. О, Русиянын Ермәнистана ганунсуз силаһ вердијини, сонрадан исә бә өлкәјә С-300 ракет комплексләри, јени МИГ ғырычылары көндәрдијини хатырлашараг, силаһларын кери гајтарылмасы мәсәләсиндә һеч бир нәтичә әлдә олунмадығындан тәәссүфләндијини билдириб.

Азәрбајчанын һаглы наразылығынын чавабында Русия Азәрбајчанын мүдафиә назиринә дә мүасир силаһлар тәклиф едиб. "Баһа дүшмүрәм, Русиянын силаһлары бу гәдәр чоһдур ки, истәдији өлкәјә пајлајыр? Бу сijasәт дүзкүн дејил. Әксинә, Гафгазы силаһсылашдырмаг, рекионда сабитлик јаратмаг кәрәкдир" - дејә һ. Әлијев тәәччүбләндијини билдириб.

Ј. Лужков һ. Әлијевин раһатсызлыг дујдугу мәсәләләри Б. Јелтсинә чатдырмаға сөз вериб.

СӘФӘР ТӘӘССҮРАТЫ

БӘЛКӘ ДӘ ЛОС-АНЧЕЛЕСИН ӘН КӨЗӘЛ ЈЕРИ ЕЛӘ UCLA-ДИР

Бу јахышларда Хәзәр Университәсинин 4 әмәкдашы мөхтәлиф програмларда иштирак етмәк үчүн Америка Бирләшмиш Штатларынын Лос-Анчелес шәһәриндә јерләшән Калифорнија Университәсиндә олмушдур. Онлардан биринин сәфәр тәәссүратыны охучуларымыза чатдырырыг.

UCLA (Лос-Анчелесдә Калифорнија Университәси) һаггында гыса арајыш

- UCLA-ин әсасы 1919-чу илдә гојулуб.
- Океандан тәхминән 5 мил мәсафәдә - Чәнуби Калифорнијанын ән диггәтләјиг дағлыг һиссәсиндә јерләшир.
- Илк мәзунлары 1925-чи илдә 300 нәфәр олуб.
- 1933-чү илдән макистр, 1936-чы илдән доктор дәрәчәси верилмәјә башлајыб.
- Һазырда тәхминән 36 мин тәләбәси вар.
- 115 ихтисас үзрә бакалавр, 85 ихтисас үзрә макистр, 104 ихтисас үзрә доктор дәрәчәси верилир.
- Тәләбәләрин чоһу Калифорнија Штатындан олса да, бурада һәмчинин дүңјанын 115 өлкәсиндән кәлмиш хәјли тәләбә дә тәһсил алыр.
- Тәркибиндә гејдијатдан кечмиш 600-ә јахын мөхтәлиф јөнүмлү (сijasи, мөдәни, дини вә с.) тәшкилат вар. Һәр һансы бир тәшкилатын тәһсил олунмасы үчүн ән азы 3 тәләбәнин иштиракы зәруридир.
- Әразисиндә 259 мөхтәлиф бина вар.
- Фәалијәтдә олдугу 79 ил әрзиндә икинчи дәрәчәли университетләр сырасындан биринчи дәрәчәли ән жүксәк сәвијәли арашдырма јөнүмлү университетләр сырасына чыхмышдыр.

Февралын 8-дән мартын 8-нә гәдәр биз - инкилис дили департаментинин мөәллимләри Күлһәјат ханым Чәбрајылова, Севда ханым Ибраһимова, компүтер емлләри департаментинин мөәллими Етибар Рзазадә вә мән мөхтәлиф програмларда иштирак етмәк үчүн Лос-Анчелесдә јерләшән Калифорнија Университәсиндә олдуг. Етибар мөәллим вә мән мөхтәлиф тәшкилатларын (о чүмлөдән университет вә онун департаментләринин) әтраф мүнһидә баш верән дөјишикликләре реаксия вермәси програмында, ханымлар исә тәдрис просесиндә мөхтәлиф проблемләрлә гаршылашан мөктәбләрә комәк кәстәрilmәси јолларыны арашдыран програмда иштирак едирдик.

Бу мөгсәдилә февралын 10-да күнорта АБШ-ын ән бөјүк штатларындан олан Калифорнијанын (әһалиси тәхминән 30 милјон нәфәр) Лос-Анчелес шәһәриндәки (әһалиси тәхминән 15 милјон) һава лиманына дүшдүк. Һава лиманында башымыза кәлән гыса мәчәрадан сонра UCLA-ин 2 әмәкдашы бизи гаршылады.

Февралын 11-дә сәһәр саат 10-да UCLA-ја јола дүшдүк. Илк көрүшдән өз көзәллији вә рәнкарәнклијилә диггәти чәлб едән Университә шәһәрчији (бураја шәһәр десәк даһа доғру олар) мәни вәлһ етди. Бурада көзә дөјән һәр шејин-һәтта һәр гуру ағачын белә өз хүсуси көзәллији вар. Бу көзәллији көрдүкчә дүшүнүрсән ки, бәлкә дә Лос-Анчелесин ән көзәл јери елә UCLA-дир. Бир-бириндән көзәл, санки јашыл чәмәнликдә бој атмыш, һәр бири хүсуси үслуба малик биналарын јанындан кечдикчә бурада охујан тәләбәләрә һәсәд апарыр вә хәјалымда өзүмү тәләбә һисс етмәјә чалышырдым. Лакин бир чинли тәләбә гызын "excuse me" мұрачиәти мәни хәјалымдан ајырды...

Нәһәјәт, "Graduate School of Education and Information Studies"-ин јерләшдији бинада иштирак едәчәјимиз програмын директору Dr.Val Rustla көрүшдүк. Нөвбәти күндән етибарән мөхтәлиф вәзифә саһибләрилә чоһ марағлы вә фәјдалы көрүшләримиз башлады. Демәк олар ки, һәр күн бир нечә көрүшүмүз олуруду. Белә көрүшләрдә идарәчи структурларын иш принципләри илә марағланыр, мүмкүн

гәдәр чоһ лазымлы билкиләр әлдә етмәјә чалышыр. Јери кәлдикчә доғма Хәзәр Университәси вә бурада тәтбиғ олунан тәһсил модели һаггында мәлумат верирдик. Имкан даирәсиндә, көрүшләрарасы, вахтымызы китабханада кечирмәјә чалышырдыг. Бәјән дә һәр шеји унутуб өзүмү тәләбә сәјир вә јерли тәләбәләр киши "јашыл хаты" үзәриндә диггәчлирдик.

Һәр һәфтәнин икинчи күнү Dr. Val Rustan "Work group"-ларында иштирак едирдик. Белә көрүшләрдән бириндә мәнә Азәрбајчан һаггында тәхминән 15-20 дәгигәлик мәрузә етмәк имканы да верилди. Мәрузәдән сонра Севда Ибраһимованын комәји илә динләјичиләри марағландыран суаллара чаваб вердик.

Университәдә марағлы вә фәјдалы көрүшләр, Лос-Анчелесин тәкрярсыз көзәл кушләринә сәфәрләримиз бир-бирини әвәз едир, беләликлә дә һәр бир иш һәфтәмиз бөјүк руһ жүксәклији илә башлајырды.

Лос-Анчелес Граф Инчәсәнәт Музејинә (Los Angeles County Museum of Art), ботаник баға (Huntington Botanical Garden), Саһта-Моника вә "Long beach" чимәрликләринә, Һолливуд Универсал Студијасына (Hollywood Universal Studio), Мексикаја вә нәһәјәт, көзәлик вә сәһринин кағыз үзәриндә чүмлөләрлә тәсвир едилмәси мүмкүн олмајан Дисней әләминиә (Disneyland) сәфәрләримиз Лос-Анчелес һөјәтәмызы даһа да мәһаландырырды.

...Күнләр бир-бирини говур, сәфәр мүддәтимиз баша чатырды. Вахт даралдыгча бу көзәликләрдән ајрылмаг нә гәдәр тәәссүф доғурулдуса, тезликлә Азәрбајчана - Бақыја, доғма "Хәзәр"ә дөнәчәјимиз бу тәәссүф һиссини севинчлә әвәздәјирди...

Исахан ИСАЈЕВ